

Ympäristö- ja kiertotalousnäkökulmia Porin julkisiin hankintoihin Kierrätysmateriaalin käyttö katurakenteessa -seminaarin avulla.

Tuettava hankinta: kierrätysmateriaalin käyttö katurakentamisen hankinnoissa Porin kaupungissa

SEMINAARIN TAVOITE JA OSALLISTUJAT

Seminaarin tavoite oli tarjota lisätietoa Porin kaupungin infrayksikölle ja ulkopuolisille rakentamisen asiantuntijoille uusiomateriaalien käyttömahdollisuuksista katurakenteessa. Seminaarin järjesti yhteistyössä CIRCWASTE – Kohti kiertotaloutta Resurssiviisas rakentaminen osahanke A.1 ja Satakunnan osaajaverkosto Luuppi osahanke C.11. Seminaari oli yksi C.11 osahankkeessa tehtävä tuettu hankinta, sillä uusiomateriaalin käyttöönotto hankintaprosessiin vaatii ensin koulutusta ja perehdytystä aiheeseen. Seminaarin tarkoituksena olikin tarjota käytännön tietoa ja esimerkkejä uusiomateriaalin käyttömahdollisuuksista ja luoda pohja uusiomateriaalihankinnalle Porin kaupungille tulevissa rakentamisen hankinnoissa. C.11 osahanke tukee Porin kaupunkia yhdessä kierrätysmateriaalihankinnassa tuottamalla kriteeristöä hankintavaiheeseen. Hankinta voisi olla maanrakennukseen liittyvä hankinta. Seminaarin osallistujat olivat Porin kaupungin tila- ja infrayksiköstä, tekniseltä toimialalta, CIRCWASTE osahankkeista, Pirkkalan kunnasta ja yksityiseltä puolelta. Koulutuksen vetäjänä oli Jenni Nurmi Reroute Oy:stä. Yhteensä osallistujia oli 19 henkeä. Seminaari pidettiin Caffé Localen tiloissa, Yrjönkatu 12, Porissa. C.11 osahanke tarjosi tilaisuudessa kahvit.

SEMINAARIN SISÄLTÖ

Anu Tuovinen osahanke A.1:stä ja Katja Alakerttula osahanke C.11 Luupista esittelivät osahankkeiden tavoitteet. C.11 osalta painopiste oli julkisten vihreiden hankintojen tukemisessa ja hanke esitti toiveen päästä käsiksi tämän koulutuksen myötä tukemaan kierrätysmateriaalihankintaa Porin kaupungissa vuoden 2020 aikana. C.11 osahanke esitti toiveen entistä avoimemmasta vuoropuhelusta hankkeen ja hankintoja tekevien tahojen välillä, jotta Porin kaupungilla päästäisiin hyödyntämään uusiomateriaaleja entistä enemmän jatkossa.

Seminaarin pääsisällöstä vastasi Jenni Nurmi Reroute Oy:stä. Seminaari oli jaettu luento-osuuteen ja työpajaosuuteen. Tilaisuudessa käytiin läpi julkisille hankinnoille asetettuja kestävyystavoitteita, jotka vaikuttavat myös Porin kaupungin tekemiin hankintoihin. Suomi on kansallisesti asettanut tavoitteeksi olla kiertotalouden kärkimaa vuoteen 2025 mennessä ja hiilineutraali yhteiskunta vuoteen 2035 mennessä. Se merkitsee myös julkisille tilaajille uusia tavoitteita. Vaatimuksen valuvat suoraan urakoitsijoille, joten tarvitaan paljon uudenlaista käytännön

PORI

---

osaamista puolin ja toisin. Jotta julkinen hankkija voi edistää omalta osaltaan kestäviä hankintoja, on ymmärrettävä, että jokainen julkinen tilaaja luo kysyntää ja määrittelee tarjontaa sekä laatuksiteerejä.

Seminaarissa käytiin läpi uusiomateriaalien määritelmä ja eri uusiomateriaalien ominaisuuksia. Uusiomateriaalit ovat yleisnimitys tuhkalle, lentotuhkalle, kuonille sekä erilaisille purkumateriaaleille kuten betonimurskeelle ja asfaltille. Koska 95 % kokonaisjättemäärästä syntyy muualla kuin kotitalouksissa, olisi vaikuttavuus todella iso, mikäli vaihdettaisiin uusiomateriaaliin. Uusiomateriaalien käyttö lähtee jo suunnitteluvaiheesta. Seminaarissa keskityttiin lähellä Poria syntyviin MARA- asetuksella hyödynnettäviin jakeisiin, joista on jo paljon kokemusta väylärakentamisessa. Näitä jakeita ovat betonimurske, voimalaitostuhka, jätteenpolton pohjakuona ja asfalt-tirouhe.

Käytännön esimerkkejä uusiomateriaalien käytöstä katurakenteessa tarjosi Mika Kuivanen Pirkkalan kunnasta. Hän esitteli Pirkkalan kunnan kokemuksia katusaneerauskohteesta kesällä 2019 ja Killon saaneerauskohteesta vuodelta 2020. Pirkkalan kunta on kokeillut yhdistelmärakennetta katurakentamisessa ja käyttökokemukset ovat olleet pääsääntöisesti hyviä.

Työpajaosuudessa Jenni Nurmi esitteli MARA – ilmoitusmenettelyä ja kolme esimerkkikohtetta uusiomateriaalin käytöstä. Lopuksi osallistujat pääsivät tutustumaan jakeisiin lasipurkeissa ja arvuuttelemaan kuvien kautta jakeiden laatuokkia.

SEMINAARISSA SYNTYNEET POHDINNAT

Keskusteluissa näkyi selvästi se, että suurin osa uskoi kestävyystavoitteiden näkyvän jatkossa entistä enemmän omassa työssään. Erityisesti kierrätysasfaltin käytön nähtiin lisääntyvän jatkossa. Uusiomateriaalien käyttö herätti myös useita käytännön kysymyksiä:

Mitä jos kiviaineksen käyttäminen tulee kustannuksiltaan kalliimmaksi kuin hankkeelle budjetoitu rahaa?

Miten huomioidaan suunnitelmissa?

Pitääkö jo aluksi tietää, että käytetään uusiomateriaalia?

Mistä tietää, mistä on edes saatavilla?

Minkälaiset ominaisuudet on? Miten ne muuttuvat? Mitä testejä pitäisi tehdä? Pitääkö hyväksyttää jossain?

Jos pitää kaivaa jotakin ja päästä rakenne rikkomaan, onko 15 vuoden päästä vielä samanlaista materiaalia käytettävissä?

PORI

JOHTOPÄÄTÖKSET

Seminaari toi erittäin ajankohtaisen tietopaketin rakentamisen hankintojen kanssa toimiville. Resurssiviisaiden ratkaisujen hyödyntäminen Porin julkisissa hankinnoissa on yksi tärkeimmistä C.11 osahankkeen tavoitteista ja asian tiimoilta onkin erityisen tärkeää tuottaa ajankohtaista koulutusta ja lisätietoa hankintojen tekijöille. Vaikuttavuuden näkökulmasta oli tärkeä saada tietous uusiomateriaalien mahdollisuuksista ja niiden kriteereistä jo tulevia hankintoja suunniteltaessa, jotta kriteerit saataisiin mahdollisimman laajasti käyttöön koko hankintavaiheessa.

Seminaari tarjosi hyvän verkostoitumispaikan Porin kaupungin asiantuntijoille ja heillä oli ainutlaatuinen tilaisuus kysyä uusiomateriaalien asiantuntijalta Jenni Nurmelta kasvokkain. Tämä toivottavasti kannusti uusiomateriaalien hyödyntämiseen tulevissa hankinnoissa ja antoi tietoa siitä, mistä on mahdollista saada lisätukea asiassa. Erityisen hyödyllistä oli päästä hankkeina esille ja luoda henkilökohtaisia kontakteja yli toimialarajojen. Tilaisuudessa päästiin tutustumaan myös muiden kaupunkien hyviin esimerkkeihin, kuten Pirkkalan kunnan käytännön kokemuksiin uusiomateriaaleilla rakentamisesta. C.11 osahankkeen Luupin näkökulmasta saimme hankkeen äänen ja tavoitteet esille juuri Porin kaupungin rakentamisen hankintojen parissa toimiville, mikä puolestaan auttaa tuettavan kierrätysmateriaalihankinnan valinnassa vuodelle 2020.

Kierrätysmateriaalin käyttö katurakenteessa 12.3.2020 klo 13-16 Caffè Locale

Uusiomateriaalit eri käyttökohteissa
Alueella muodostuvat materiaalit ja niiden saatavuus
Korjauskohde vs. uusi kohde
Eri rakennekerroksiin soveltuvat materiaalit
Esimerkkirakenteita: Söörmarkku, Pajulahdentie Nokia, Pirkkalan kunta
MARA-ilmoitusmenettely käytännössä
Aktivoiva osuus, jossa voi tutustua eri materiaaleihin, sekä mietintää
tulevista kohteista, joissa materiaaleja voisi käyttää

Tervetuloa!
Ole hyvä ja ilmoittaudu 5.3. mennessä anu.tuovinen@pori.fi
Ilmoitathan samalla mahdolliset ruoka-aineallergiat.

materiaalikiertoon.fi

Circwaste-hanke saa EU:lta rahoitusta, jolla hankkeen materiaalit on tuotettu. Materiaaleissa esitetty sisältö edustaa kuitenkin ainoastaan hankkeen omia näkemyksiä, joista EU:n komissio ei ole vastuussa.

Circwaste

LIFE15 IPE FI 004

Circwaste-hanke saa EU:lta rahoitusta, jolla hankkeen materiaalit on tuotettu. Materiaaleissa esitetty sisältö edustaa kuitenkin ainoastaan hankkeen omia näkemyksiä, joista EU:n komissio ei ole vastuussa.

Kierrätysmateriaalin käyttö katurakenteessa

12.3.2020 klo 13-16 Caffè Locale, Yrjönkatu 12

- Alustava ohjelma
- 13 Circwaste-hanke-esittely
- 13.15 Koulutusosuus
- 14 Pirkkalan esimerkki
- 14.30 Kahvit ja kysymyksiä
- 15 Osallistava osuus

Uusiomateriaalit eri käyttökohteissa
Alueella muodostuvat materiaalit ja niiden saatavuus
Korjauskohde vs. uusi kohde
Eri rakennekerroksiin soveltuvat materiaalit
Esimerkkirakenteita: Söörmarkku, Pajulahdentie Nokia, Pirkkalan kunta
MARA-ilmoitusmenettely käytännössä
Aktivoiva osuus, jossa voi tutustua eri materiaaleihin, sekä mietintää tulevista kohteista, joissa materiaaleja voisi käyttää

materiaalikiertoon.fi

Circwaste-hanke saa EU:ta rahoitusta, jolla hankkeen materiaalit on tuotettu. Materiaaleissa esitetty sisältö edustaa kuitenkin ainoastaan hankkeen omia näkemyksiä, joista EU:n komissio ei ole vastuussa.

TILAISUUDEN MATERIAALIT

CIRCWASTE esittely
12032020.pptx

Esitys 12.3_JN_Reroute.pdf

MikaKuivanen.pptx

